

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718205936
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8718205936.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci navrhovateľa: O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX/XX, právne zastúpený: Advokátska kancelária Hudzík & Partners s.r.o., JUDr. Ján Hudzík - advokát, Mnoheľova 830/15, 058 01 Poprad, proti odporkyni: Y. K., rod. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., M. XXX/XX, zastúpená: JUDr. Jana Murárová, Nová 1066/2, 058 01 Poprad, za účasti maloletých detí: J. K., nar. XX.XX.XXXX, Y. K., nar. XX.XX.XXXX a P. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Z., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 15P/278/2018-198 zo dňa 15.12.2021 jednohlasne takto

rozhodol:

Mení rozsudok vo výroku VI. tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. J. K. sumou 50 eur mesačne, na výživu mal. Y. K. sumou 40 eur mesačne a mal. P. K. sumou 30 eur mesačne od právoplatnosti rozsudku, ktoré je splatné vždy do 15-tého dňa v mesiaci k rukám matky.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým v poradí druhom rozsudku súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

Súd na čas po rozvode zveruje mal. deti J., Y. a P. K. do striedavej starostlivosti rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždňových intervaloch.

Odovzdávanie mal. detí do starostlivosti toho ktorého rodiča sa bude konať vždy na adrese bydliska toho rodiča, ktorému končí aktuálne striedavá starostlivosť. Uvedený rodič je povinný v mieste svojho bydliska mal. dieťa riadne pripraviť a odovzdať druhému rodičovi.

Obaja rodičia budú mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok.

Matka mal. detí bude poberať daňový bonus na mal. deti.

Otec mal. detí bude poberať rodinné prídavky.

Otec mal. detí sa zaväzuje prispievať na výživu mal. J. sumou 70 eur mesačne, na výživu mal. Y. sumou 70 eur mesačne a na výživu mal. P. sumou 70 eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, ktoré výživné je splatné vždy do 15-tého dňa v mesiaci k rukám matky.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie vo vzťahu k výroku VI. a VII. odôvodnil ust. § 24 ods. 2, § 62 ods. 2 až 5, § 65 ods. 1 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, vo vzťahu k trovám konania rozhodoval podľa ust. § 52 CMP. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že vyhádzal zo správy opatrovníka, ktorý súhlasne zaujal stanovisko k striedavej starostlivosti rodičov o maloleté deti. Vychádzajúc z listinných dôkazov o príjme rodičov dospel k záveru, že matka, ktorá je zamestnaná v Z., toho času I. v roku 2021 mala priemerný mesačný príjem 1.154 eur a v roku 2020 1.121 eur. Otec pracuje ako vodič vo vojenskom útvere a jeho mesačný príjem v roku

2020 bol 738 eur, v roku 2021 743 eur. Zároveň otec je vlastníkom a konateľom obchodnej spoločnosti S. Podľa daňového priznania za rok 2020 z hospodárskej činnosti výnosy činili 5.497 eur a náklady na hospodársku činnosť 5.254,24 eur. Výsledok tak činil + 242,76 eur. Podľa účtovnej závierky k 04.10.2021 majetok spoločnosti predstavoval sumu 4.457 eur a pohľadávky 150 eur. Výsledok hospodárenia za uvedené účtovné obdobie predstavoval - 770 eur. Za rok 2020 výsledok hospodárenia bol + 243 eur, z toho daň 37 eur. Čo sa týka výdavkov na deti, u najstaršej dcéry J., sú to výdavky na internát, stravu, ISIC kartu, plus vreckové. Tieto výdavky hradí otec. Pre maloleté Y. a P., ktoré sú žiačkami základnej školy, hradí matka obedy, triedny fond, učebnice angličtiny a ďalšie pomôcky. Deti potrebujú čipové karty na autobus, navštevujú Y. a príspevok na triedny fond, jazykovú školu, ktorú navštevujú, na ktorej participuje aj otec. Porovnávajúc pomery u matky a otca, súd prvej inštancie zohľadnil, že je vlastníkom a konateľom stavebnej spoločnosti, kde je základné imanie firmy 5.000 eur. Preto posudzoval pomery u otca aj z tohto hľadiska majúc za to, že pokiaľ by firma dlhodobo vykazovala stratu, zrejme by ďalej nevykonával podnikateľskú činnosť. Preto sa domnieva, že pokiaľ aj rozhodol o striedavej starostlivosti, proti čomu v konečnom dôsledku odvolanie podané nebolo, je v možnostiach otca, na rozdiel od matky, prispievať na deti matke ešte 70 eur mesačne na každé z nich.

3. Proti rozsudku vo výrokoch VI. a VII. podal odvolanie otec. Nesúhlasil s rozhodnutím ohľadne výživného pre maloleté deti s poukazom na to, že má nižší príjem o 411 eur ako matka detí a základné imanie je len evidenčný fakt, pričom stavebnú činnosť, ktorá predstavuje jeho podnikateľské aktivity. Túto podnikateľskú činnosť vykonáva ako sekundárnu, popri pracovnom pomere a v čase, keď má deti v domácnosti, túto činnosť úplne vynecháva. Okrem toho sa domnieva, že takáto suma mesačne, ktorú by mal navyše platiť, nezodpovedá zisteniam, že ak sú deti u matky, mala by sa starať o nich nejak nadštandardne a toto sa nepreukázalo, aj keď už fakticky dva roky funguje takáto striedavá výchova. Preto navrhoval odvolaciemu súdu výrok VI. zrušiť.

4. K odvolaniu otca sa vyjadril opatrovník maloletých detí, ktorý navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

5. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka, ktorá uviedla, že okrem príjmu, otec je výlučný vlastník nehnuteľného majetku, čo svedčí z listinných dôkazov predložených v spise. Ide o rodinný dom súp. č. XX v M., príslušných pozemkov, je vlastníkom obchodnej spoločnosti, okrem základného imania má aj stavebný mechanizmus, čo je zrejme z daňového priznania a čo aj otec potvrdil a nerozporoval to. Rešpektuje síce režim striedavej výchovy, ale vyvolal ho vlastne otec. Nie je s ním celkom stotožnená. Pokiaľ ide o vyšší príjem matky, ktorú namietá otec, je potrebné skonštatovať, že fixný základ matkinho príjmu je 800 eur a variabilná zložka je závislá od plnenia plánu, ktorú môže, nemusí splniť a v čase, keď je PN alebo má dovolenku, tak túto zložku nepoberá. Otec je riadne zamestnaný a vie, že v práci aj funkčne povýšil. Z týchto dôvodov sa domnieva, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je na mieste.

6. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec, ktorý poukázal na to, že matka zdôrazňuje okolnosti, kedy jej nebude priznaný príjem nad základ stanovený v platovom dekréte, tieto okolnosti by mohli nastať aj u otca. Stavebnú činnosť riadne obmedzil práve preto, že sa chce starať o deti. Podľa jeho názoru potreby detí sú riadne zabezpečené. Starajú sa o deti obaja rovnako a majú aj rovnaké pomery. Podľa neho základom rozhodnutia je spravodlivé rozhodnutie a nemožno bezhranične prijať len takýto záver. Rozsudok v konečnom dôsledku považuje za nepreskúmateľný, prečo mal by otec prispievať viac, z akého záveru vychádzal a hlavne na základe čoho určil sumy, ktoré sú uvedené vo výroku o výživnom. Trval na svojom odvolaní.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 2 ods. 1 CMP a v § 378, § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné.

8. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd prejednal vec podľa § 385 ods. 1 a contrario bez nariadenia pojednávania, dospel k záveru, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a toto odvolanie bolo aj odôvodnené v súlade s ustanoveniami CSP.

9. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa.

Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

10. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Z obsahu spisu nateraz vyplýva, že manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Poprad pod sp. zn. 15P/278/2018-75 z 22.11.2019. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 05.02.2020. Rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti od septembra 2019. Maloletá J. navštevuje X. ročník S., cez týždeň býva na internáte a domov dochádza len na víkendy s tým, že jeden víkend je u otca a jeden u matky. Maloletá Y. navštevovala X. ročník ZŠ, okrem toho navštevuje Y. a občas jazdí na koňoch. Maloletá Lenka chodí do 5. ročníka ZŠ, dosahuje veľmi dobrý prospech, preto uvažuje o možnosti štúdia na X. ročnom gymnáziu s tým, že o všetky tri deti je riadne postarané.

12. Z opisu mzdového listu matky vyplýva, že táto je zamestnaná v Z., toho času v XXXI. Jej príjem za rok 2020 činil v čistom 1.121 eur, čo už je spolu aj s odmenami. Za rok 2021 priemerný mesačný zárobok činil 1.154 eur. Tento príjem dosahuje aj vykonávanými nadčasmi. Na strane matky iný príjem nie je, táto vykonáva prácu, ktorá ani neumožňuje z dôvodu pracovného vyťaženia možnosť iného výkonu práce.

13. Otec mal. detí pracuje vo vojenskom útvere ako vodič, pričom jeho priemerný mesačný zárobok činí podľa opisu mzdového listu za rok 2020 738 eur a za rok 2021 743 eur.

14. Otec je vlastníkom a konateľom obchodnej spoločnosti S. a podľa daňového priznania za rok 2020 výnosy z hospodárskej činnosti za rok 2020 činili 5.497 eur a náklady na hospodársku činnosť 5.254,24 eur. Výsledok hospodárenia činil 242,76 eur. Podľa účtovnej závierky predloženej k 04.10.2021 majetok spoločnosti za bežné účtovné obdobie predstavoval sumu 4.457 eur, pohľadávky 150 eur. Výsledok hospodárenia za uvedené účtovné obdobie predstavoval mínus 770 eur. Za predchádzajúce obdobie k 31.12.2020 výsledok hospodárenia bol 243 eur, z toho daň 37 eur. Zároveň je výlučným vlastníkom rodinného domu s príslušenstvom v obci M..

15. Z predložených listinných dokladov vyplýva, že výdavky na mal. deti predstavujú nasledovné: mal. J. internát 80 eur, strava 27 eur, ISIC karta, tieto výdavky hradí otec dieťaťa a vreckové poskytuje dieťaťu v sume 20 eur mesačne. Pre mal. Y. a P., ktoré sú žiačkami ZŠ hradí matka obedy spolu v sume 50,40 eur, za triedny fond uhradila 12 eur, učebnice angličtiny 16 eur, zošity a ďalšie pomôcky 50 eur. Čipové karty pre deti na autobus 21 eur. ZUŠ 36 eur mesačne - obe navštevujú Y. a za triedny fond 5 eur. Mal. P. navštevuje jazykovú školu kde za učebnice matka hradila 22 eur a polročná platba činí 85 eur z čoho otec polovicu uhradil. Ďalej sú to výdavky na kredity pre mobil, ošatenie, obuv, drogéria. Matka poukázala na to, že sú tu ešte ďalšie výdavky, napr. mal. P. v tomto roku absolvuje lyžiarsky výcvik, dievčatám sa zakupujú športové potreby.

16. Určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritéria na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva.

Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Je preto namieste konštatovanie, že v takto vysoko individuálnej otázke, akou je určenie konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti, sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. septembra 2019, sp. zn. 4Cdo/148/2019).

17. Zisťovanie možností, schopností a majetkových pomerov rodičov je v súčasnej sociálnoekonomickej situácii v Slovenskej republike obtiažne. Nežijeme už v dobe, keď mal každý príjem spravidla len zo zamestnania, teda keď majetkové a príjmové pomery väčšiny obyvateľstva boli jednoducho zistiteľné. V súčasnosti musí rodinnoprávna úprava reflektovať na rôzne postavenie povinných v spoločenskom živote, ako aj na odlišný spôsob, akým dosahujú svoje príjmy.

18. Z hľadiska náročnosti dokazovania je najobťažnejšie zisťovať možnosti, schopnosti a majetkové pomery u rodiča, ktorý je podnikateľom. Podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka „podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku.“ Podľa odseku 2 je podnikateľom „a) osoba zapísaná v obchodnom registri, b) osoba ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.“

19. Pre objektívne zistenie stavu hospodárenia spoločnosti je teda dôležité nielen daňové priznanie, ale aj jeho ďalšie prílohy, z ktorých možno detailnejšie vidieť finančnú kondíciu podnikateľa (napr. finančných prostriedkov, má spoločnosť otca aj dlhodobý majetok istej hodnoty). Napriek tvrdeniu otca o nižších príjmoch oproti matke detí, možno súhlasiť so záverom súdu 1. inštancie, že dlhodobá strata resp. obmedzené vykonávanie podnikateľskej činnosti tak, ako to tvrdí otec detí, by pochopiteľne viedlo k zrušeniu resp. prerušeniu tejto činnosti. Z týchto dôvodov považoval majetkové pomery (výlučný vlastník rodinného domu), zárobkové možnosti (zamestnanie a zároveň podnikateľská činnosť otca) a schopnosti u otca maloletých detí za bonitnejšie, ako u matky.

20. Vychádzajúc z týchto zistení, odvolací súd považoval za primerané odstupňovať výšku výživného podľa veku a potrieb detí a výživné, ktoré určil pre otca odstupňoval podľa veku a potrieb detí od 50 eur pre najstaršiu dcéru, 40 eur pre strednú dcéru a pre najmladšiu 30 eur mesačne.

21. Odvolací súd tak zmenil rozhodnutie súdu 1. inštancie podľa ust. § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a z dôvodov vyššie uvedených v odôvodnení rozhodnutia.

22. O trovách celého konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).